

doi: 10.15407/ukrbotj73.05.510

М.О. ЗИКОВА¹, В.В. ДЖАГАН², І.О. ДУДКА¹

¹Інститут ботаніки імені М.Г. Холодного НАН України
вул. Терещенківська, 2, м. Київ, 01004, Україна

²Навчально-науковий центр «Інститут біології» Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вул. Володимирська, 64, м. Київ, 01601, Україна
zykova.masha@gmail.com

ПЕРШІ ВІДОМОСТІ ПРО ДИСКОМІЦЕТИ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «СИНЕВИР»

Zykova M.O.¹, Dzhagan V.V.², Dudka I.O.¹ **The first data on discomycetes of Synevyr National Nature Park.** Ukr. Bot. J., 2016, 73(5): 510–515.

¹M.G. Kholodny Institute of Botany, National Academy of Sciences of Ukraine
2, Tereshchenkivska Str., Kyiv, 01004, Ukraine

²Educational and Scientific Centre Institute of Biology, Taras Shevchenko National University of Kyiv
64, Volodymyrska Str., Kyiv, 01601, Ukraine

Abstract. Information about discomycetes of Synevyr National Nature Park (the Ukrainian Carpathians) is given. These fungi are represented there by 39 species, belonging to 26 genera, 11 families, 4 orders (*Helotiales*, *Orbiliiales*, *Pezizales*, *Rhizomatales*), and 3 classes (*Leotiomycetes*, *Orbiliomycetes*, *Pezizomycetes*) of *Ascomycota*. Most of the identified discomycetes are common species in Ukraine; however, four of them (*Ascobolus foliicola*, *Lasiobelonium nidulum*, *Neodasyscypha cerina*, *Rutstroemia petiolorum*) were known each from a single locality before our study. The article includes a list of the recorded species with brief data about the locality, date of collection, substrate, habitats, IUCN categories in some countries, and general distribution.

Key words: *Helotiales*, *Orbiliiales*, *Pezizales*, *Rhizomatales*, Carpathians, Ukraine

Національний природний парк (НПП) «Сине-вир» був створений у 1989 р. у Міжгірському р-ні Закарпатської обл. на північно-західних відрогів Горганського хребта Українських Карпат. Північна його частина розміщена у Водороздільно-Верховинській області, південна – в Полонинсько-Чорногірській області Східних Карпат. Рельєф території парку складний, вирізняється вертикальним розчленуванням, глибокими поперечними долинами, гострими гребенями та вершинами, а також численними кам'янистими розсипами (греготами). У парку переважає лісова рослинність. Найбільш поширені тут смерекові, смереково-ялицеві та букові ліси. Наявні букові праліси. У флорі парку налічується понад 890 видів судинних рослин (Tyukh et al., 2011). За даними «Літописів природи» тут виявлено 24 види мохоподібних, 460 видів водоростей, 151 вид лишайників і 154 види макроскопічних базидієвих грибів.

До останнього часу мікобіота гірського масиву Горгани, де розташовані окремі відділення НПП «Синеvir», залишалася недостатньо вивченою. Перші відомості про гриби цього регіону з'явилися лише в ХХІ ст. і стосуються насамперед природного заповідника «Горгани» (Heluta et al., 2011; Tykhoneko, 2011; Науова, 2012; Malanyuk, 2012), розташованого у басейні р. Бистриці Надвірнянської. У згаданих статтях для заповідника та його околиць наводиться 342 види з різних груп грибів. Дискосміцети тут представлені 18 видами. Західна частина Горган, де знаходиться НПП «Синеvir», майже не досліджувалася в мікологічному аспекті. Є лише деякі дані про міксосміцети (Leontyev et al., 2010; Dudka et al., 2014) та іржасті гриби (Tykhoneko et al., 2014). Відомості про дискосміцети НПП «Синеvir» у мікологічній літературі та гербаріях були відсутні. Тому в серпні 2009 р. І.О. Дудкою був розпочатий збір матеріалу в лісових фітоценозах урочища Квасовець, г. Красної і на околицях високогірної біологічної

бази Ужгородського національного університету «Колочава» (с. Колочава) та на г. Озірна над озером Синевир (с. Синевирська Поляна), що входять до складу НПП «Синевир». У червні–липні 2013 р. І.О. Дудка продовжила збір зразків дисконіцетів на території інших частин НПП, зокрема в лісових угрупованнях урочищ Гедешова, Манчульський, Рабачинка, Чорна Ріка, букових пралісах над полонинами Красна та Босова тощо. Ідентифікацію зібраних у 2009 р. матеріалів проводила В.В. Джаган, а у 2013 р. – М.О. Зикова. Сучасні видові назви дисконіцетів подані відповідно до номенклатурної бази даних «Index Fungorum» (The SABI..., 2008). Відомості про попередні знахідки рідкісних видів брали з електронної бази даних «Гриби України» (Andrianova et al., 2015) та «Флоры грибов Украины» (Smitskaya, 1980). Ботаніко-географічні регіони України наведені за «Флорой грибов Украины» (Heluta, 1989). За результатами камеральної обробки зібраних зразків виявлено 39 видів дисконіцетів, що належать до трьох класів, чотирьох порядків (*Rhytismatales*, *Helotiales*, *Orbiliiales* та *Pezizales*), 11 родин, 26 родів відділу *Ascomycota*.

Більшість видів дисконіцетів, які були знайдені в НПП «Синевир», є звичайними для території України, але разом з тим нами були виявлені рідкісні види. Так, на черешках опалих листків *Fagus sylvatica* L. знайдено плодові тіла *Rutstroemia petiolorum* (Roberge ex Desm.) W.L. White, що належить до числа маловідомих грибів, це друга його знахідка в Україні. Раніше вид було виявлено на території Західного Полісся України (Зукова, 2011). За зовнішніми морфологічними ознаками він подібний до *R. conformata* (P. Karst.) Nanf., проте останній розвивається на іншому субстраті – опалих листках видів роду *Alnus* Mill. Оскільки у заплавах річок на території НПП «Синевир» є угруповання за участю *Alnus incana* (L.) Moench та *A. glutinosa* (L.) Gaertn., то в майбутньому тут ймовірні знахідки і *R. conformata*.

На гілці *Picea abies* (L.) Karst. були виявлені численні апотеції *Neodasyscypha cerina* (Pers.) Spooner. Раніше цей вид був відмічений лише у Чорноморському біосферному заповіднику як такий, що розвивається на деревних рештках листяних порід (Andrianova et al., 2006). Отже, це друга знахідка виду в Україні.

Ще один вид, *Ascobolus foliicola* Berk. & Broome, втретє зареєстрований на території України. Раніше він був відмічений на Західному Поліссі та в

Лівобережному Лісостепу України (Зукова, 2014). Для більшості представників роду *Ascobolus* характерний розвиток на копромах тварин, однак є окремі види, серед яких і *A. foliicola*, субстратом для яких є рослинні рештки, а також залишки горілої деревини чи ґрунт. Знайдений нами зразок характеризується великими плодовими тілами (апотеціями) до 1 см у діаметрі.

Серед маловідомих – *Lasiobelonium nidulum* (J.C. Schmidt & Kunze) Spooner, що розвивається на минулорічних стеблах рослин роду *Polygonatum* Mill. Уперше цей гриб був виявлений на території Новгород-Сіверського Полісся України (НПП «Деснянсько-Старогутський»). Подальші дослідження дозволили зібрати його зразки на Поліссі та у Лісостеповій зоні (Волинська, Рівненська та Київська обл.) (Dudka et al., 2009; Зукова, 2014). Вочевидь, через дрібні розміри плодових тіл цього дисконіцета (0,2–1,0 мм) він лишається непомітним для багатьох дослідників.

Даними дослідженнями було встановлено лише частину видової різноманітності дисконіцетів НПП «Синевир», тому в подальшому видовий список буде доповнюватись новими даними. Зважаючи на те, що для цієї групи грибів характерне швидке утворення плодових тіл, а також певна періодичність у циклі розвитку, вони можуть з'являтися в обмежені періоди і не щорічно, тому регулярні обстеження території парку для повної інвентаризації видового різноманіття дисконіцетів є актуальними.

Нижче наводимо список виявлених у НПП «Синевир» видів, з особливою увагою до зібраних тут рідкісних представників цієї групи сумчастих грибів.

ASCOMYCOTA
LEOTIOMYCETES
HELOTIALES
DERMATEACEAE

***Mollisia cinerea* (Batsch) P. Karst.**

На поваленому стовбурі та опалих гілках *Fagus sylvatica*: с. Колочава, ур. Квасовець, смереково-буковий ліс, на березі потоку Квасовець, 15.08.2009; с. Колочава, ур. Квасовець, дорога уздовж потоку на г. Красна, 20.08.2009; Острицьке природоохоронне науково-дослідне відділення (ПОНДВ), ур. Рабачинка, 16.07.2013; буковий праліс під полониною Красна, 22.07.2013.

Поширений в Європі, Азії, Африці, Північній та Південній Америці.

***Mollisia melaleuca* (Fr.) Sacc.**

На поваленому стовбурі *Fagus sylvatica*: Острицьке ПОНДВ, ур. Рабачинка, 16.07.2013; буковий праліс під полониною Красна, 22.07.2013.

Поширений в Європі, Африці та в Північній Америці.

***Tapesia fusca* (Pers.) Fuckel**

На деревині *Fagus sylvatica*: с. Колочава, ур. Квасовець, дорога вздовж потоку на г. Красна, 20.08.2009.

Поширений в Європі, Азії, Африці та в Південній Америці.

HELOTIACEAE

***Ascocoryne cylichnium* (Tul.) Korf**

На повалених стовбурах *Fagus sylvatica*: с. Колочава, ур. Квасовець, обхід № 8 Мармароський, буковий ліс, 16.08.2009; Синевирське ПОНДВ, ур. Гедешова, ялиново-буковий ліс, 05.06.2013; Острицьке ПОНДВ, ур. Рабачинка, 04.06.2013.

Поширений в Європі, Азії, Африці, Північній та Південній Америці та Австралії.

***Bisporella citrina* (Batsch) Korf & S.E. Carp.**

На корі, гілках *Fagus sylvatica*: с. Колочава, високогірна біологічна база Ужгородського національного університету (УжНУ) «Колочава», буковий ліс, 18.08.2009; Синевирське ПОНДВ, ур. Гедешова, ялиново-буковий ліс, 05.06.2013; Острицьке ПОНДВ, ур. Чорна Ріка, 07.06.2013.

Поширений в Європі, Азії, Африці, Північній та Південній Америці та Австралії.

***Calloria neglecta* (Lib.) B. Hein**

На рослинних рештках: с. Синевир, ділянка з рідкісними рослинами біля офісу НПП, 13.06.2013.

Поширений в Європі.

***Chlorociboria aeruginascens* (Nyl.) Kanouse ex**

C.S. Ramamurthi, Korf & L.R. Batra

На поваленому стовбурі *Fagus sylvatica*: с. Колочава, ур. Квасовець, смереково-буковий ліс, 15.08.2009.

Поширений в Європі, Азії, Африці, Північній та Південній Америці та Австралії.

***Chlorociboria aeruginosa* (Oeder) Seaver ex**

C.S. Ramamurthi, Korf & L.R. Batra

На опалих гілках *Fagus sylvatica*: с. Колочава, високогірна біологічна база УжНУ «Колочава», буковий ліс, 18.08.2009; Квасовецьке ПОНДВ, с. Колочава, буковий праліс під полониною Босова,

07.07.2013; с. Колочава, буковий праліс під полониною Красна, 22.07.2013.

Поширений в Європі, Азії, Африці, Північній та Південній Америці та Австралії.

Внесений до Червоних списків таких країн: Данія (Rare), Норвегія (Least Concern) та Польща (Rare) (European..., 2010).

***Crocicreas cyathoideum* (Bull.) S.E. Carp.**

На сухих стеблах *Urtica dioica* L.: с. Колочава, ур. Квасовець, дорога вздовж потоку на г. Красна, 21.08.2009.

Поширений в Європі.

***Hymenoscyphus albidus* (Gillet) W. Phillips**

На черешках опалих листків *Acer pseudo-platanus* L.: с. Колочава, ур. Квасовець, дорога вздовж потоку на г. Красна, 21.08.2009.

Поширений в Європі та Африці.

Внесений до Червоного списку грибів Швейцарії (Vulnerable) (European..., 2010).

***Hymenoscyphus calyculus* (Sowerby) W. Phillips**

На опалих гілках *Alnus glutinosa*: с. Колочава, ур. Квасовець, дорога вздовж потоку на г. Красна, острівець з вільховим лісом, 21.08.2009.

Поширений в Європі, Азії та Південній Америці.

***Hymenoscyphus repandus* (W. Phillips) Dennis**

На деревині *Fagus sylvatica*: с. Колочава, ур. Квасовець, дорога вздовж потоку на г. Красна, буковий ліс, 21.08.2009.

Поширений в Європі.

***Phaeohelotium epiphyllum* (Pers.) Hengstm.**

На опалому листі та гілках *Fagus sylvatica*: Острицьке ПОНДВ, ур. Рабачинка, 04.06.2013; Синевирське ПОНДВ, ур. Гедешова, ялиново-буковий ліс, 05.06.2013; буковий праліс під полониною Красна, 22.07.2013.

Поширений в Європі, Азії та Південній Америці.

HYALOSCYPHACEAE

***Belonidium mollissimum* (Lasch) Raitv.**

На рослинних рештках: с. Синевир, ділянка з рідкісними рослинами біля офісу НПП, 13.06.2013.

Поширений в Європі, Азії та Південній Америці.

***Lachnum tenuissimum* (Quél.) Korf & W.Y. Zhuang**

На гнилій гілці *Alnus glutinosa*: с. Колочава, ур. Квасовець, дорога вздовж потоку на г. Красна, вільховий ліс, 21.08.2009.

Поширений в Європі.

***Lachnum virgineum* (Batsch) P. Karst.**

На повалених стовбурах та опалих гілках *Fagus sylvatica*: с. Колочава, ур. Квасовець, обхід № 8 Мармароський, буковий ліс, 17.08.2009; Острицьке ПОНДВ, ур. Рабачинка, 04.06.2013; Синевирське ПОНДВ, ур. Гедешова, ялиново-буковий ліс, 05.06.2013; буковий праліс під полониною Красна, 22.07.2013.

Поширений в Європі, Азії, Африці, Північній Америці та Австралії.

***Lasiobelonium nidulum* (J.C. Schmidt & Kunze) Spooner**

На рослинних рештках: Острицьке ПОНДВ, ур. Чорна Ріка, 07.06.2013. Поширений в Європі.

***Neodasyscypha cerina* (Pers.) Spooner**

На гілці *Picea abies*: с. Синевирська Поляна, г. Озірна, ялиново-смерековий ліс, 19.08.2009.

Поширений в Європі та Північній Америці.

RUTSTROEMIACEAE

***Rutstroemia bolaris* (Batsch) Rehm**

На поваленому стовбурі та опалих гілках *Fagus sylvatica*: Острицьке ПОНДВ, ур. Рабачинка, 16.07.2013; буковий праліс під полониною Красна, 22.07.2013.

Поширений в Європі та Північній Америці.

Внесений до Червоного списку грибів Чехії (Endangered) (European..., 2010).

***Rutstroemia petiolorum* (Roberge ex Desm.) W.L. White**

На опалих листках *Fagus sylvatica*: Синевирське ПОНДВ, екологічна стежка, буковий ліс, 20.07.2013.

Поширений в Європі та Північній Америці.

RHYTISMATALES

RHYTISMATACEAE

***Lophodermium piceae* (Schrad.) Chevall.**

На опалій хвої *Picea abies*: с. Синевирська Поляна, ур. Менчульський, смерековий ліс, 23.07.2013; берег Чорної річки, 24.06.2014.

Поширений в Європі та Північній Америці.

***Propolis farinosa* (Pers.) Fr.**

На деревині: Острицьке ПОНДВ, ур. Рабачинка, 04.06.2013, 16.07.2013. Поширений в Європі, Північній та Південній Америці.

***Rhytisma acerinum* (Pers.) Fr.**

На листках *Acer pseudoplatanus*: с. Синевирська Поляна, г. Озірна, ялиново-смерековий ліс, 19.08.2009; с. Колочава, ур. Квасовець, обхід № 8

Мармароський, буковий ліс, 17.08.2009; Острицьке ПОНДВ, на березі р. Теремля, мішаний ліс, 06.06.2013; лісова дорога вздовж берега Чорної річки, 30.08.2013, 25.06.2014.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

ORBILIOMYCETES

ORBILIALES

ORBILIACEAE

***Hyalorbilia inflatula* (P. Karst.) Baral & G. Marson**

На деревині *Picea abies*: с. Синевирська Поляна, г. Озірна, ялиново-смерековий ліс, 19.08.2009; на деревині *Fagus sylvatica*: с. Колочава, високогірна біологічна база УжНУ «Колочава», буковий ліс, 18.08.2009; на гнилому стовбурі *Alnus glutinosa*: с. Колочава, ур. Квасовець, дорога вздовж потоку на г. Красна, вільховий ліс, 20.08.2009.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

***Orbilia delicatula* (P. Karst.) P. Karst.**

На колоді *Fagus sylvatica*: с. Колочава, ур. Квасовець, обхід № 6, буковий ліс, 16.08.2009.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

***Orbilia microclava* Velen.**

На деревині *Fagus sylvatica*: с. Колочава, ур. Квасовець, дорога вздовж потоку на г. Красна, 20.08.2009.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

***Orbilia sarraziniana* Boud.**

На деревині *Fagus sylvatica*: с. Колочава, ур. Квасовець, обхід № 6, буковий ліс, 16.08.2009.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

PEZIZOMYCETES

PEZIZALES

ASCOBOLACEAE

***Ascobolus foliicola* Berk. & Broome**

На опалих листках *Fagus sylvatica*: Синевирське ПОНДВ, екологічна стежка, буковий ліс, 20.07.2013.

Поширений в Європі та Америці.

DISCINACEAE

***Gyromitra esculenta* (Pers.) Fr.**

На ґрунті: с. Синевир, ділянка з рідкісними рослинами біля офісу НПП, 13.05.2013.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

Внесений до Червоних списків таких країн: Хорватія (Near Threatened), Сербія (Data Deficient), Франція (Least Concern), Латвія (Least Concern), Нідерланди (Endangered), Норвегія (Least Concern) (European..., 2010).

HELVELLACEAE

Helvella acetabulum (L.) Quéf.

На ґрунті: Синевирське ПОНДВ, екологічна стежка, буковий ліс, 20.07.2013.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

Внесений до Червоних списків таких країн: Франція (Rare), Латвія (Least Concern), Нідерланди (Vulnerable), Норвегія (Least Concern), Румунія (Near Threatened) та Туреччина (Least Concern) (European..., 2010).

Helvella macropus (Pers.) P. Karst.

На ґрунті: с. Синевирська Поляна, г. Озірна, ялиново-смерековий ліс, 19.08.2009.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

Внесений до Червоних списків таких країн: Чехія (Vulnerable), Латвія (Least Concern), Нідерланди (Vulnerable) та Норвегія (Least Concern) (European..., 2010).

PEZIZACEAE

Peziza micropus Pers.

На ґрунті: Синевирське ПОНДВ, екологічна стежка, буковий ліс, 20.07.2013.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

Peziza varia (Hedw.) Fr.

На ґрунті, на деревині занурений в ґрунт: Острицьке ПОНДВ, ур. Манчунський, смерековий ліс, 23.07.2013.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

Peziza violacea Pers.

На ґрунті, обвугленій деревині: Острицьке ПОНДВ, ур. Манчунський, смерековий ліс, 23.07.2013.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

Plicaria endocarpoides (Berk.) Rifai

На ґрунті, обвугленій деревині: Синевирське ПОНДВ, екологічна стежка, буковий ліс, 20.07.2013; Острицьке ПОНДВ, ур. Манчунський, смерековий ліс, 23.07.2013.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

PYRONEMATACEAE

Humaria hemisphaerica (F.H. Wigg.) Fuckel

На ґрунті: с. Колочава, ур. Квасовець, обхід № 8 Мармароський, буковий ліс, 17.08.2009; с. Синевирська Поляна, ялиново-смерековий ліс, 23.07.2013.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

Scutellinia cejpii (Velen.) Svrček

На деревині: с. Синевирська Поляна, г. Озірна, ялиново-смерековий ліс, 19.08.2009; Острицьке ПОНДВ, ур. Манчунський, ялиново-смерековий ліс, 23.07.2013.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

Scutellinia scutellata (L.) Lambotte

На землі та деревині *Fagus sylvatica*: с. Колочава, високогірна біологічна база УжНУ «Колочава», буковий ліс, 18.08.2009; с. Колочава, ур. Квасовець, обхід № 8 Мармароський, буковий ліс, 17.08.2009; буковий ліс вздовж берега Чорної річки, 30.08.2013.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

Scutellinia umbrorum (Fr.) Lambotte

На сильно зволоженому ґрунті: с. Колочава, ур. Квасовець, берег потоку Квасовець, смереково-буковий ліс, 17.08.2009.

Поширений в Європі, Азії та Північній Америці.

Подяки

Автори висловлюють щирі подяки директору НПП «Синевир» М.Ю. Дербаку за сприяння у проведенні мікологічних досліджень на території парку, заступнику директора з наукової роботи канд. біол. наук Ю.Ю. Тюху та співробітниці наукового відділу Т.М. Ніроді.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Andrianova T.V., Dudka I.O., Hayova V.P., Heluta V.P., Isikov V.P., Kondratiuk S.Ya., Krivomaz T.I., Kuzub V.V., Minter D.W., Minter T.J., Prydiuk M.P., Tykhonenko Yu.Ya. (2006 onwards). *Fungi of Ukraine*. Eds D.W. Minter, I.O. Dudka. Website. Version 1.00, available at: [www: cybertruffle.org.uk/ukrafung/eng](http://www.cybertruffle.org.uk/ukrafung/eng). (accessed 20 July 2015).
- Dudka I.O., Prydyuk M.P., Golubtsova Yu.I., Andrianova T.V., Karpenko K.K. *Hryby ta hrybopodobni orhanizmy Natsionalnoho pryrodnoho parku «Desnyansko-Starohutskiy»*. Eds I.O. Dudka, M.P. Prydyuk, Sumy: Univer-sytet. knyha, 2009, 224 pp. [Дудка І.О., Придюк М.П., Голубцова Ю.І., Андріанова Т.В., Карпенко К.К. *Гриби та грибоподібні організми Національного природного парку «Деснянсько-Старогутський»* // За заг. ред. І.О. Дудки, М.П. Придюка. – Суми: Університет. книга, 2009. – 224 с.]
- European Council for the Conservation of Fungi*, 2010, available at: <http://www.wsl.ch/eccf/> (accessed 20 July 2015).
- Hayova V.P. *Ukr. Bot. J.*, 2012, **69**(1): 255–264. [Гайова В.П. Сумчасті гриби (*Ascomycota*) природного заповідника «Горгани» // *Укр. ботан. журн.* – 2012. – **69**(1). – С. 255–264.]

- Heluta V.P. *Flora Gribov Ukrainy (Flora Fungorum RSS Ucr.)*, Kyiv: Naukova Dumka, 1989. — 256 pp. [Гелюта В.П. *Флора грибов Украины. Мучнисторосяные грибы.* — Киев: Наук. думка, 1989. — 256 с.].
- Heluta V.P., Hayova V.P., Tykhonenko Yu.Ya., Malanyuk V.B., Slobodyan O.M. *Pryroda Zakhidnoho Polissya ta prylyehlykh terytoriy*, 2011, **8**: 88–108. [Гелюта В.П., Гайова В.П., Тихоненко Ю.Я., Маланюк В.Б., Слободян О.М. Грибы природного заповідника «Горгани» // *Природа Західного Полісся та прилеглих територій.* — 2011. — **8**. — С. 88–108].
- Leontyev D.V., Dudka I.O., Kocherhina A.V., Kryvomaz T.I. *Ukr. Bot. J.*, 2010, **67**(4): 615–622. [Леонтьев Д.В., Дудка І.О., Кочергіна А.В., Кривомаз Т.І. Міксоміцети Національного природного парку «Синевир» // *Укр. ботан. журн.* — 2010. — **67**(4). — С. 615–622].
- Malanyuk V.B. *Zapovidna sprava v Ukraini*, 2012, **18**(1–2): 37–41. [Маланюк В.Б. Доповнення до попереднього списку грибів природного заповідника «Горгани» // *Заповід. справа в Україні.* — 2012. — **18**(1–2). — С. 37–41].
- Smitskaya M.F. *Flora Gribov Ukrainy (Flora Fungorum RSS Ucr.)*, Kyiv: Naukova Dumka, 1980. — 222 pp. [Смицкая М.Ф. *Флора грибов Украины. Оперкулятные дисккомицеты.* — Киев: Наук. думка, 1980. — 222 с.].
- The CABI Bibliography of Systematic Mycology*, 2008 available at: <http://www.indexfungorum.org/Names/Names.asp> (accessed 20 July 2015).
- Tykhonenko Yu.Ya. First record of the rust fungus *Melampsorium hiratsukanum* J. Ito in Ukraine, *Ukr. Bot. J.*, 2011, **68**(1): 129–132.
- Tykhonenko Yu.Ya., Dudka I.O. *Ukr. Bot. J.*, 2014, **71**(2): 235–238. doi.org/10.15407/ukrbotj71.02.235 [Тихоненко Ю.Я., Дудка І.О. Перші відомості про іржаві гриби Національного природного парку «Синевир» // *Укр. ботан. журн.* — 2014. — **71**(2). — С. 235–238].
- Zykova M.O. *Dyskomitsety Zakhidnoho Polissya Ukrainy*: Cand. Sci. Diss. Abstract, Kyiv, 2015, 21 pp. [Зикова М.О. Дисккомицети Західного Полісся України: Автореф. дис. ... канд.біол. наук. — Київ, 2015. — 21 с.].
- Zykova M.O. *Pryroda Zakhidnoho Polissya ta prylyehlykh terytoriy*, 2011, **8**: 108–112. [Зикова М.О. Ранньовесняні дисккомицети Національного природного парку «Прип'ять-Стохід» // *Природа Західного Полісся та прилеглих територій.* — 2011. — **8**. — С. 108–112].
- Tyukh Yu.Yu., Zyman S.M., Derbak M.Yu. *Roslynniy pokryv Natsionalnoho pryrodnoho parku «Synevyr» (Ukrainski Karpaty)*, Uzhhorod: Lira, 2011, 160 pp. [Тюх Ю.Ю., Зиман С.М., Дербак М.Ю. *Рослинний покрив Національного природного парку «Синевир» (Українські Карпати).* — Ужгород: Ліра, 2011. — 160 с.].

Рекомендує до друку
В.П. Гелюта

Надійшла 28.01.2016

Зикова М.О.¹, Джаган В.В.², Дудка І.О.¹ **Перші відомості про дисккомицети Національного природного парку «Синевир».** — Укр. ботан. журн. — 2016. — **73**(5): 510–515.

¹Інститут ботаніки імені М.Г. Холодного НАН України
вул. Терещенківська, 2, м. Київ, 01004, Україна

²Навчально-науковий центр «Інститут біології» Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вул. Володимирська, 64, м. Київ, 01601, Україна

У результаті мікологічного обстеження НПП «Синевир» у 2009, 2013 та 2014 рр. було виявлено 39 видів дисккомицетів, що належать до трьох класів (*Leotiomycetes*, *Orbiliomycetes*, *Pezizomycetes*), чотирьох порядків (*Helotiales*, *Orbiliiales*, *Pezizales*, *Rhytismatales*), 11 родин та 26 родів відділу *Ascomycota*. Проаналізовано особливості видового складу. Більшість видів дисккомицетів, які були знайдені в НПП «Синевир», є звичайними для території України, але також були виявлені рідкісні види, зокрема *Ascobolus foliicola*, *Lasiobelonium nidulum*, *Neodasyscypha cerina* та *Rutstroemia petiolorum*, відомі лише з поодиноких місцевих знаходжень. Наведено список виявлених у НПП «Синевир» видів дисккомицетів із зазначенням субстрату, дати збору та точного локалітету з особливою увагою до зібраних тут рідкісних представників. Подальші дослідження цієї групи грибів можуть значно розширити наведений список.

Ключові слова: *Helotiales*, *Orbiliiales*, *Pezizales*, *Rhytismatales*, Карпати, Україна

Зыкова М.А.¹, Джаган В.В.², Дудка И.А.¹ **Первые сведения о дисккомицетах Национального природного парка «Синевир».** — Укр. ботан. журн. — 2016. — **73**(5): 510–515.

¹Інститут ботаніки імені Н.Г. Холодного НАН України
вул. Терещенковская, 2, г. Киев, 01004, Украина

²Учебно-научный центр «Институт биологии» Киевского национального университета имени Тараса Шевченко
ул. Владимирская, 64, г. Киев, 01601, Украина

В результате микологических исследований НПП «Синевир» в 2009, 2013 и 2014 гг. было обнаружено 39 видов дисккомицетов, которые принадлежат к трем классам (*Leotiomycetes*, *Orbiliomycetes*, *Pezizomycetes*), четырем порядкам (*Helotiales*, *Orbiliiales*, *Pezizales*, *Rhytismatales*), 11 семействам и 26 родам отдела *Ascomycota*. Проанализированы особенности видового состава. Большинство видов дисккомицетов, которые были найдены в НПП «Синевир», являются обычными для территории Украины, но также были найдены и редкие виды — *Ascobolus foliicola*, *Lasiobelonium nidulum*, *Neodasyscypha cerina* и *Rutstroemia petiolorum*, известные лишь из единичных местонахождений. Приведен список выявленных в НПП «Синевир» видов дисккомицетов с указанием субстрата, даты сбора, точного локалитета с особым вниманием к собранным здесь редким представителям. Дальнейшие исследования на этой территории могут значительно расширить список видов данной группы грибов.

Ключевые слова: *Helotiales*, *Orbiliiales*, *Pezizales*, *Rhytismatales*, Карпаты, Украина